

DHIBEE AFAANII KAN-GUDDINARRAANII**ABBAAF/HAADHAAF: DLD 'N MAAL INNI?**

Dhibeen Afaanii Kan-guddinarraanii (DLD) kan ibsu daa'imman rakkinawwan kanneen akaataa isaan afaan itti hubatanii fi itti fayyadaman irratti dhiibbaa kan geessisudha.

Rakkinniwwan afaanii kunniinis:

- daa'immummaarratti kan jalqabaniif fi ga'eessummaa irratti kan irri fufanidha
- mana barumsaatti, manatti, fi jireenya guyyaa hundaa keessatti haala-olaanaadhaan waliin-dudubbiiirratti dhiibbaa ni qaqqabsiisu
- dhibeewwan kanneen biroo kan akka awutizimii, hir'ina barachuu yookiin miidhama sammun kan ibsamani miti
- dhibeewwan kanneen biroo muraasa kan akka ADHD fi rakkina dubbisuu waliin uumamuu ni danda'a
- tajaajilawwan ispeeshaalistiidhaan gargaaramuu ni danda'a, tarii yeroo dheeraa fudhachuu kan danda'u ta'ullee.

DLD 'N EENYUUN MIIDHA?

- DLD 'n baay'ee baratamaadha. Akka tilmaamametti DLD 'n daa'imman 14 keessaa 1 miidha - **kunis daree-barnootaa hunda keessatti daa'imman 2 jechuudha.**
- DLD 'n ADHD fi rakkoo dubbisuu waliin uumamuu ni danda'a.

DLD MAALTUU FIDA?

- DLD waanti fidu sababni beekamaan hin jiru. Yeroo tokko tokko DLD 'n maatiiwwan keessa dhalootaan deddeema.
- Afaan tokkoo ol barachuun DLD hin fidu, haa ta'u malee afaanota daa'imichi barate hunda keessatti rakkinniwwan ni argamu. Daa'imman DLD qaban afaan tokkoo ol barachuu ni danda'u, garuu tarii yeroo dheeraa isaanitti fudhachuu danda'a.

DLD 'N MAAL FAKKAATA?

Daa'imman DLD qaban tarii kanneen armaan gadiirratti rakkinawwan qabaachuu ni danda'u:

- **Qabiyyee afaanii:** yaadotni, ta'iiwwan, gochiwwani fi walitti-dhufeenyiwwan haala akkamiitiin akka dudubbataman.
- **Bifa afaanii:** sagaleewwan, jechootni fi himootni akka hubatamaniif karaa itti qindaa'an.
- **Fayyadama afaanii:** waliin dudubbannaaf seerratawwan hawaasaa kanneen akka dabareedhaan dubbachuu fi ijaan wal-ilaaluu.

LDC 'wwan MAAL FA'I?

Daa'imman DLD qaban barsiisotaa fi gargaartoota barnootaa kanneen ogeessota dhibee walwaliin-dudubbiidhaan leenjifamanii fi deggeraman irraa ni fayyadamu. Wiirtuuwwan Guddina Afaanii (LDCs) manneen barnoota uummataa of-danda'oodha daa'imman kanneen DLD qabaniif akkasumas kanneen ulaagaa fudhataminsaa guutaniif. Daa'imman LDC 'tti rifeerii godhamuu qabu ogeessa dhibee dudubbiidhaani fi ogeessa xiinsammuu mana barnootaadhaan yookiin ogeessa-fayyaa daa'immaniidhaan. Rifeerii taasisuun Fulbaanattidha wagga waggaadhaan, bara itti aanuuf ramaddiidhaaf.

Barattootni ulaagaa guutan LDC hordofu mana barumsaa baratamaa kan naannoo isaanii otoo hin ta'iin, akkasumas sagantaa afaanii kan addaa fudhatu karikuleemii WA waliin. NEMLDC 'n Oolmaa-daa'immaniirraa hanga Waggaa 2 'tti, **yoo baay'ate wagga sadiitiif** waan daa'immaniif barbaachisu dhi'eessa. Achiin boodas daa'imman gara mana barumsaa naannoo isaanitti dabarfamu.

ODEEFFANNOO DABALATAA?

- Waa'ee DLD irra caalaatti baruuf **NEMLDC fi Tajaajila Qaqqabataminsaa** lakkoofsa kanaan qunnamaa 9218 1600 yookiin teessoo kanaan weebaayitii/marsariitii keenya caqasaa <http://northeastldc.wa.edu.au/>.
- **Tajaajilli Guddina Daa'immanii(CDS)** naannoo Perth methropolitan keessatti daa'immaniif tajaajilawwan tolaa ni dhiyeessa. Odeeffannoon waa'ee rifeerii taasisuu teessoo kanarratti argatamuu ni danda'u <https://cahs.health.wa.gov.au/our-services/community-health/child-development-service>
- **Ogeessotni waliin-dudubbii dhuunfaan** karaa weebaayitii/marsariitii Dhibee Waliin-dudubbannaan Awustiraaliyaadhaan argatamuu ni danda'u teessoo kanaan www.speechpathologyaustralia.org.au yookiin Waldaa Ogeessota Dhibee Waliin-dudubbannaan Dhha Awustiraaliyaan teessoo kanaan www.pspawa.com.au.

Odeeffannoon dabalataa waa'ee DLD teessoo kanarratti argatamuu ni danda'a: <https://radld.org/>